

Palkka

Palkkaa maksetaan kunkin alan työ- tai virkaehtosopimuksen (**TES**) mukaisesti. Työehtosopimuksessa määritetään työntekijän kuukausipalkka ja/tai tuntipalkka.

Peruspalkka tarkoittaa kustakin työstä maksettavaa vähimmäispalkkaa. Peruspalkkaan on määriteltä koulutustaso ja usein myös tutkinto, mitkä edellytetään kyseiseen peruspalkkaan. Peruspalkkaa pienempää palkkaa voidaan maksaa epäpätevälle työntekijälle, esimerkiksi alan opiskelijalle. Palkkaan vaikuttavat peruspalkan lisäksi **palkanlisät**, joita ovat esim. tehtäväkohtainen lisä, tehtävän vaativuuden arviointiin (TVR) liittyvä lisä, henkilökohtainen lisä, kielilisiä ja työkokemuslisä.

Osa-aikaisuus tarkoittaa sitä, että työntekijä on töissä viikoittain vähemmän kuin työ- tai virkaehtosopimuksessa on määriteltä. Osa-aikaiselle työntekijälle maksetaan palkkaa samassa suhteessa kuin työtunteja on verrattuna täyttä työaika tekevän työtunteihin.

Ylityö on työnantajan aloitteesta tehtyä työtä, joka ylittää säännöllisen työajan. Ylitöille on määriteltä maksimituntimäärä. Ylitöistä maksetaan ylityökorvausta TES:n mukaan. Yleensä ylitöistä saatava korvaus on päivän kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla korotettu tuntipalkka ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu tuntipalkka.

Ilta-, yö-, lauantai- ja sunnuntaityöstä maksetaan lisäkorvausta. Lisien suuruudet vaihtelevat hyvin paljon alakohtaisesti ja ne selviävät alan TES:sta.

Bruttopalkka ja nettopalkka

Bruttopalkka tarkoittaa koko palkkaa eli sitä palkkaa, jonka suuruus löytyy esim. TES:sta. Työnantaja maksaa bruttopalkastasi verot (valtion- ja kunnallisvero ja mahdollisesti kirkollisvero) sekä palkan lisäkulut (eläke- työttömyys- ja sairausvakuutusmaksut sekä mahdollisesti ammattiyhdistysmaksut). "Käteen jäävä osuus" eli se osa palkkaa, joka tulee pankkitilillesi, on **nettopalkka**. Nettopalkka on aina pienempi kuin bruttopalkka.

Esim. 1. Henkilökohtaisen avustajan peruspalkka (kuukausipalkka) on 1770,73 € ja kuukausittain työaika on 164,5 h. Avustaja tekee töitä kuukaudessa 100 h. Kuinka paljon osa-aikaisen avustajan kuukausipalkka on?

Lasketaan ensin, kuinka monta prosenttia osa-aikaisuus:

$$\frac{100\text{ h}}{164,5\text{ h}} \cdot 100\% \approx 61\%$$

Avustaja saa siis kokonaisesta kuukausipalkasta (1770,73 €) 61 %. Tämä vastaa euroina:

$$1770{,}73 \text{ €} \cdot 0{,}61 \approx 1080{,}15 \text{ €}$$

Esim. 2. Joillakin aloilla maksetaan ylityötunneista korvauksia. Tarkastellaan esimerkkiä, jossa työntekijän tuntipalkka normaalisti on 9,25 €, mutta hän saa pyhäpäivisin 150 prosentin korotuksen. Lasketaan pyhäpäivien tuntipalkka.

Laskeminen tapahtuu kertomalla alkuperäinen tuntipalkka korotuksella:

$$9{,}25 \text{ €} \cdot 1{,}50 \approx 13{,}88 \text{ €}$$

Tehtävät

[Tehtävät palkasta](#)

From:

<https://opetus.wiki/> - **Opetus.Wiki**

Permanent link:

<https://opetus.wiki/doku.php/matematiikka:palkka>

Last update: **31/08/2021 22:58**

